

คู่มือการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่
สำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

คำนำ

อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน มีภาระหน้าที่สี่ประการ ได้แก่ การสอน การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคมและการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ผลงานวิจัยนั้น หมายความว่า *กรณีอาจารย์ได้ขอทุนและทำโครงการวิจัย* เมื่อทำวิจัยแล้วเสร็จ จะมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย โดยเมื่ออาจารย์หรือนักศึกษาได้ทำโครงการวิจัย วิทยานิพนธ์แล้วเสร็จหรือใกล้จะแล้วเสร็จ นอกจากอาจารย์จะเตรียมการเพื่อนำเสนอรูปเล่มวิจัยสมบูรณ์ต่อแหล่งทุน สถาบัน เพื่อปิดโครงการวิจัยนั้นๆ นักศึกษาโดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องเตรียมการสอบป้องกันดุขุฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ซึ่งในขั้นตอนนี้ควรมีการเตรียมการเขียนบทความเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย ดุขุฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ โดย 1) การเขียนเป็นบทความตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่ได้รับการยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ 2) เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความวิจัยในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการ ประเมินและตรวจสอบคุณภาพ 3) นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการ ซึ่งภายหลังจากการประชุมทางวิชาการได้มีการบรรณาธิการและนำไปรวมเล่มเผยแพร่ในหนังสือ ประมวลผลการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ของการประชุมทางวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

ดังนั้นคู่มือการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ นี้ จึงเป็นแนวทางแนะนำให้แก่อาจารย์ผู้สนใจ ได้มีแนวทางในการเตรียมตัวเพื่อเขียนบทความเผยแพร่ต่อไป อย่างไรก็ตามก็ต้องพยายามค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองต่อไปด้วย เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนและหน่วยงานได้ต่อไป

รศ. ดิเรก ควรสมาคม

อาจารย์ประจำสำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. ความหมายของบทความ

1.บทความ หมายถึง ข้อเขียนซึ่งเป็นรายงานหรือการแสดงความคิดเห็น มักตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ วารสาร สารานุกรม เป็นต้น

2.บทความ หมายถึง ความเรียงที่เขียนขึ้นเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นโดยมีหลักฐาน ข้อมูลทางวิชาการ อ้างอิง ไม่ใช่เรื่องที่แต่งขึ้นจากจินตนาการ มีเหตุผลน่าเชื่อถือ มีวัตถุประสงค์ของการเขียนบทความคือเพื่อนำเสนอ ความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกต วิเคราะห์ วิจัย เป็นต้น หากมีข้อเสนอแนะใดๆ ต้องเป็นไปในทางที่สร้างสรรค์

2. ประเภทของบทความ

บทความวิชาการ เป็นงานเขียนที่มีจุดมุ่งหมายหลายประการ ได้แก่ เพื่อนำเสนอความรู้ มุมมอง เนื้อหาจะแสดงข้อเท็จจริง ข้อความรู้ ทางวิชาการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มักจะเป็นการนำเสนอความรู้ใหม่หรือต่อยอดความรู้ ที่มีฐานมาจากความรู้เดิม อยู่ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ อาจได้จากการเรียบเรียงจากหนังสือหรืองานวิจัยที่มีผู้เขียนไว้ อาจจะเสนอเฉพาะเนื้อหาสาระทางวิชาการหรือเสนอทั้งเนื้อหาสาระ ข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นในเชิงวิเคราะห์ วิจัย หรืออาจเสนอผลการวิจัย

บทความวิชาการ แบ่งเป็นสองประเภท ได้แก่

1.บทความวิจัย 2.บทความทางวิชาการ

2.1 บทความวิจัย

บทความวิจัย หมายถึง บทความที่ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยในผลงานวิจัยนั้น ให้มีความกระชับและสั้น สำหรับการนำเสนอในการประชุมทางวิชาการหรือในวารสารทางวิชาการ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ อธิบายว่า บทความวิจัยเป็นรายงานเชิงวิเคราะห์ที่เรียบเรียงขึ้นในลักษณะบทความที่สั้น กระชับ ชัดเจนแต่มีเนื้อหาสาระครบถ้วน เพื่อเสนอผลงานที่ได้จากการค้นคว้าวิจัย และส่งลงพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ โดยทั่วไปจะกำหนดความยาวของเนื้อหา จำนวนตารางหรือภาพประกอบ

วาโร เพ็งสวัสดิ์ อธิบายว่า บทความวิจัย เป็นรายงานการวิจัยฉบับย่อประเภทหนึ่งที่มีขนาดกะทัดรัด กระชับกว่า โดยจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ลงในวารสารต่างๆซึ่งวารสารจะกำหนดความยาว เช่น ไม่เกิน 20 หน้าและกำหนดรูปแบบไว้ด้วย

2.2 ส่วนประกอบและรูปแบบของบทความวิจัย

บทความวิจัยส่วนใหญ่ อาจจะมีการกำหนดรูปแบบไว้แตกต่างกัน ตามแต่วารสารหรืองานประชุมวิชาการ นั้นๆ จะกำหนด อย่างไรก็ตาม พบว่า มีส่วนประกอบสำคัญใหญ่ๆสามส่วน ได้แก่

ส่วนที่หนึ่งคือ ส่วนต้น

ส่วนที่สองคือ ส่วนเนื้อหา

ส่วนที่สามคือ ส่วนอ้างอิง

ในรายละเอียดอีกรูปแบบหนึ่ง โดยเฉพาะวารสารวิชาการ มักจะกำหนดไว้ดังนี้

- 1.ชื่อเรื่อง
- 2.บทคัดย่อ
- 3.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา/บทนำ
- 4.แนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 5.วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 6.ขอบเขตของการวิจัย
- 7.วิธีดำเนินการวิจัย
- 8.ผลการวิจัย
- 9.สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ
- 10.บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง

ตารางแสดงส่วนสำคัญๆ ของบทความวิจัย

1. ส่วนต้น	2. ส่วนเนื้อหา	3. ส่วนอ้างอิง
-ชื่อเรื่อง -ชื่อผู้เขียน -ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียน -บทคัดย่อ -คำสำคัญ	-ความเป็นมา / บทนำ -แนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง -วัตถุประสงค์ของการวิจัย -ขอบเขตของการวิจัย -ประโยชน์ที่ได้รับ -วิธีดำเนินการวิจัย -ผลการวิจัย -สรุป อภิปรายผล/ข้อเสนอแนะ	-บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง -ภาคผนวก

ส่วนประกอบของบทความวิจัย โดยทั่วไป

1	{	1.ชื่อเรื่อง (Title) ผู้เขียนและข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียน Author(s)
2.บทคัดย่อ และ Abstract
3.คำสำคัญ และ Keywords
2	{	4.ความเป็นมา / บทนำ (Introduction)
5.แนวคิดทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Literature Review)
6.วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective)
7.ขอบเขตของการวิจัย (Scope of Research)
8.ประโยชน์ที่ได้รับ
9.วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)
3	{	10. ผลการวิจัย /อภิปรายผล /ข้อเสนอแนะ (Results / Discussions)
11.บรรณานุกรม (References)
12.ภาคผนวก (Appendices)

1) บทคัดย่อ

1.1) ความหมาย

บทคัดย่อมีความหมาย ตามลักษณะของงานวิจัย วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

บทคัดย่อ (Abstract) คือ การเขียนสรุปย่อผลการค้นคว้าจากงานวิจัย วิทยานิพนธ์ การศึกษาอิสระ เพื่อให้ผู้สนใจได้ทราบถึงประเด็นความเป็นมา วัตถุประสงค์ เครื่องมือที่ใช้ และผลหรือคำตอบที่ได้มา ตลอดจนบทสรุปข้อเสนอแนะต่างๆ

บทคัดย่อ (Abstract) ในบทความวิจัยหรือบทความวิชาการ คือ ข้อความที่ผู้เขียนสรุปเนื้อหาและประเด็นสำคัญๆโดยย่อของงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และการศึกษาอิสระ เพื่อเสนอตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานจากงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และการศึกษาอิสระ ในวารสารวิชาการหรือในงานนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ บทคัดย่อในลักษณะนี้จะแตกต่างจากบทคัดย่อในข้อ 1.1 และ 1.2 เนื่องจากจะมีการกำหนดจำนวนคำให้ผู้เขียนต้องเขียนไม่เกินกี่คำ เช่น ไม่เกิน 150 คำ หรือ 200 คำ เป็นต้น เนื้อหาจึงสั้นมาก ความยาวประมาณไม่เกินครึ่งหน้ากระดาษ A 4 ดังนั้นผู้เขียนบทคัดย่อแบบนี้จึงต้องมีความเข้าใจให้ชัดเจนว่า จะต้องย่ออย่างไร ให้มีปริมาณคำไม่เกินวารสารหรือที่ประชุมนั้นๆกำหนด และที่สำคัญคือ การคงเนื้อหาสาระในอันจะทำให้ผู้อ่านประเมิน (Peer Review) ตรวจสอบและผ่านการประเมิน บทคัดย่อแบบนี้จะมีความสำคัญมากเพราะนักศึกษาอาจจะต้องปรับปรุงจากบทคัดย่อในเล่มวิทยานิพนธ์เพื่อเขียนใหม่ให้สั้นกระชับลง ตามที่แหล่งเผยแพร่บทความกำหนด

1.2) หลักทั่วไปในการเขียน

การเขียนบทคัดย่อที่ดี มีข้อพิจารณาดังนี้

ต้องเขียนให้สั้น กระชับและครบถ้วน (Concision)

หมายความว่า จะต้องย่อย่อใจความสำคัญหรือสาระที่เป็นประเด็นโดดเด่นของงานวิจัย โดยเขียนให้สั้นแต่กระชับ พยายามไม่ใช่คำฟุ่มเฟือยหรือประโยคยาวๆและที่มีความซ้ำซ้อนกัน การเขียนให้สั้นต้องฝึกอ่านบทคัดย่อในวารสารต่างๆ จะทำให้ได้ทักษะหรือแนวทางการเขียน บทคัดย่อส่วนใหญ่จะมีเพียงย่อหน้าเดียวหรือเขียนติดกันไปเลยแล้วจบลงในย่อหน้าเดียวนั้น ยกเว้นบางวารสารหรือการประชุมที่อาจให้มีมากกว่า 1 ย่อหน้า

ต้องเขียนให้ถูกต้องและชัดเจน (Clarity)

หมายความว่า ทั้งด้านรูปแบบและด้านเนื้อหา เช่น การใช้คำ คำศัพท์ทางวิชาการ เนื้อหาสาระต้องสอดคล้องกับงานวิจัยในประเด็นสำคัญๆ ไม่ควรเขียนให้ผู้อ่านต้องมาตีความหรือเกิดข้อสงสัย ส่วนการเขียนให้ชัดเจนนั้น คือการสามารถสื่อภาษาเขียนเป็นความหมายชัดเจน อ่านแล้วไม่สับสน การใช้รูปแบบประโยคควรมีความถูกต้องสมบูรณ์

1.3) เทคนิคการเขียนบทคัดย่อ มีข้อแนะนำดังนี้

ให้ดูชื่อเรื่อง และคำสำคัญ โดยคำสำคัญในวารสารทางสังคมศาสตร์ มักจะนำมาจากคำในชื่อเรื่องงานวิจัย วิทยานิพนธ์ มักจะมีคำสำคัญประมาณ 3 - 5 คำ จากนั้นนำเอาคำสำคัญจากชื่อเรื่องนั้นมาจัดวางเรียงลำดับ เพื่อเตรียมเขียนบทคัดย่อจากคำสำคัญ

ตัวอย่างแนวทางการเขียนบทคัดย่อ จากชื่อเรื่องและคำสำคัญ ประมาณ 10 บรรทัด

-บรรทัดที่ 1-2 เขียนเกริ่นนำประเด็นสำคัญที่สุดในคำสำคัญ แล้วเขียนต่อด้วยวัตถุประสงค์หรือการเขียนอธิบายอีกแบบว่า งานวิจัยนี้ทำอะไร

-บรรทัดที่ 3-4 เขียนอธิบายข้อมูลและระเบียบวิธีวิจัยสั้นๆ ถ้าเป็นเชิงปริมาณต้องบอกจำนวนตัวอย่าง หรือ N เท่าไร วิธีการสุ่มตัวอย่าง รวมทั้งวันเดือนปีที่เก็บข้อมูล ถ้าเป็นเชิงคุณภาพให้บอกถึงข้อมูล วิธีการเก็บ การคัดเลือกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

-บรรทัดที่ 5-6 เขียนผลการวิจัย/ข้อค้นพบที่โดดเด่น เช่น พบว่า...ประเด็นที่ 1 โดยจะต้องเขียนคำสำคัญของประเด็นนี้ด้วย เช่นเขียนว่า “ผลการวิจัยนี้ชี้ได้ว่า.....ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองเกิดจาก.....” และอธิบายเล็กน้อย

-บรรทัดที่ 7-8 เขียนข้อค้นพบโดดเด่นของประเด็นที่ 2 โดยอาจเขียนคำสถิติหรือพยานหลักฐานลงไป ยืนยันในการค้นพบ

-บรรทัดที่ 9-10 เขียนขมวดหรือสรุปสั้นๆ เช่น เขียนว่า “ดังนั้นงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า.....จึงขอเสนอแนะว่า.....” การเขียนเพื่อชี้ให้เห็นประโยชน์ในการนำไปใช้ปฏิบัติในระดับต่างๆ

1.4) รูปแบบบทคัดย่อ

การเขียนบทคัดย่อ โดยทั่วไปมี 2 รูปแบบ คือ

แบบไม่เป็นทางการ (Informal)

ทางสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ในอดีตมักนิยมเขียนรูปแบบนี้ โดยมีรูปแบบในลักษณะบรรยายความหรือสรุปความในเนื้อหาที่ทำวิทยานิพนธ์ ในงานวิทยานิพนธ์ด้านนิติศาสตร์ที่ผ่านมามีเนื้อหาบทคัดย่อที่ยาว กล่าวคือ มีประมาณ 1-2 หน้าหรือบางกรณีอาจมี 3 หน้า ดังนั้นรูปแบบนี้อาจมีปัญหาในการนำเสนอต่อที่ประชุม เสนอวิจัยในระดับชาติสาขาสังคมศาสตร์ที่ส่วนใหญ่จะใช้รูปแบบการเขียนเป็นทางการ แบบจำกัดจำนวนหน้าหรือจำนวนคำ

แบบเป็นทางการ (Formal)

รูปแบบนี้มาจากสาขาทางวิทยาศาสตร์ และแพร่หลายครอบคลุมไปในสาขาอื่น ๆ มากขึ้น รวมทั้งการนำเสนอในวารสารวิชาการตลอดจนในงานประชุมเสนอวิจัยในระดับชาติและนานาชาติ

รูปแบบของบทคัดย่อ มีส่วนประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ (Purpose or Objective)

อธิบายให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายในการศึกษานั้นว่ามุ่งในเรื่องใดบ้าง และหากจำเป็นต้องกล่าวถึงปัญหาสำคัญหรือการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการ ศึกษาวิจัยอย่างใกล้ชิดก็อาจกล่าวไว้โดยย่อ

2. วิธีการ (Methodology)

อธิบายขั้นตอน เทคนิค อุปกรณ์ เครื่องมือ ที่สำคัญในการศึกษานั้น โดยย่อ

3. ผลและบทสรุป ข้อเสนอแนะ (Result and Conclusions)

กล่าวถึงผลการค้นคว้าวิจัยโดยการเขียนอย่างกระชับ และให้ความรู้ ความเข้าใจมากที่สุด หากมีข้อกำหนดใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อความเที่ยงตรงของผลการวิจัย จะต้องชี้แจงไว้ด้วยส่วนบทสรุป โดยอธิบาย ความสำคัญของผลการค้นคว้าที่ดี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เบื้องต้น นอกจากนี้อาจมี ข้อเสนอแนะ การประเมินผล และแนวทางการใช้ประโยชน์ที่สำคัญด้วย

บทคัดย่อในภาษาอังกฤษไม่ควรเกิน 250 คำ หรือเป็นไปตามข้อกำหนดของวารสารที่ต้องการส่งไปตีพิมพ์ การส่งบทคัดย่อสำหรับนำเสนอระดับนานาชาติ บางแห่งกำหนดไม่เกิน 120 คำ ผู้เขียนต้องย่อให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด แนวการเขียนบทคัดย่ออาจแตกต่างกันในวารสารแต่ละฉบับ ควรศึกษาแนวทางของวารสารฉบับนั้น ๆ ก่อน

ควรระมัดระวังในการแปลบทคัดย่อภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ไม่ควรแปลตรงตัว ควรแปลตามเนื้อหา แล้วเรียบเรียงเป็นภาษาอังกฤษ

บทคัดย่อ แบบเป็นทางการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์
Purpose or Objective

ระเบียบวิธีวิจัย
Methodology

ผลการวิจัย สรุปเสนอแนะ
Result and Conclusions

คำสำคัญ.....(3-5คำ)

แผนภาพแสดงบทคัดย่อแบบเป็นทางการ

ตัวอย่างการเขียนบทคัดย่อแบบเป็นทางการ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อ 1) ศึกษามาตรการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 2) ศึกษาปัญหา อุปสรรคการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 3) ได้ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา อุปสรรคการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารด้วยการแยกแยะและสรุปเนื้อหา ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละและการสรุปประเด็นสำคัญจากการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึกแล้วมาวิเคราะห์ประกอบกันตามประเด็นหัวข้อที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ ในลักษณะ ของการประสมประสานข้อมูลเข้าด้วยกัน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบปัญหาและอุปสรรค ดังต่อไปนี้ 1) การบังคับใช้กฎหมายขาดความต่อเนื่องจริงจัง 2) การทำสำนวนคดีของตำรวจยังมีไม่แนวหรือคู่มือ การทำสำนวนคดี 3) การขาดการประสานงานและการติดตามงานของเจ้าหน้าที่ 4) ความเข้าใจและการตีความ ข้อกฎหมาย ในมาตรา 32 พบว่าผู้บังคับใช้กฎหมายมีความเห็นไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย 5) การ เปรียบเทียบคดีและการใช้มาตรการด้านเงินสินบน ไม่มีการจริงจังด้านการนำจับ 6) ทศนคดีค่านิยมของประชาชน ยังไม่ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ยังมีค่านิยมการตี้มที่สัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของประเพณีวัฒนธรรม ไทย ทำให้เกิดค่านิยมการตี้มและเกิดนักตี้มหน้าใหม่โดยเฉพาะเด็กเยาวชน ในงานวิจัยนี้จึงมีข้อสรุปและข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

คำสำคัญ : เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ , กฎหมายและการควบคุม , เชียงใหม่

¹ ปรับปรุงจาก ดิเรก ควรสมาคม , มาตรการและการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551: กรณีศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ , โครงการวิจัยทุนอุดหนุนมหาวิทยาลัยพายัพ ,2553

ตัวอย่างการเขียนบทคัดย่อบทความวิชาการแบบไม่เป็นทางการ²

บทคัดย่อ

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “สากลหรือหลักความเป็นสากล” ในวงวิชาการไทยตลอดจนสังคมไทยจะมองไปที่ตะวันตกว่า อะไรที่มาจากตะวันตก ความเจริญก้าวหน้าด้านต่างๆของตะวันตกนี้แหละคือ ความเป็นสากลหรือเป็นสากล ในบทความชิ้นนี้ต้องการเปรียบเทียบความเป็นสากลกับหลักการทางพุทธศาสนา จึงพบว่าแท้จริงแล้ว ความเป็นสากลที่แท้ในทางพุทธศาสนาเป็นคุณละเรื่องกับหลักสากลของตะวันตก โดยพุทธศาสนามีหลักสากลสามประการครอบคลุมทั้งหมดแล้ว คือ 1.ความเป็นมนุษย์ที่สากล 2.ความรักที่เป็นสากล 3.ความจริงที่เป็นสากล นอกจากนี้ได้วิเคราะห์หลักสากลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและการทำวิจัยในมนุษย์ ว่าหลักการเคารพบุคคล หลักคุณประโยชน์ และหลักความยุติธรรม คือแง่หนึ่งของหลักสากลของพุทธศาสนานั้นเอง เมื่อเข้าใจหลักสากลให้ถูกต้องชัดเจนแล้ว จะทำให้มนุษย์มีท่าทีต่อกันและต่อสิ่งทั้งหลายอย่างเกื้อกูล ผลที่ได้คือ การลดความขัดแย้งและเกิดสันติภาพขึ้นได้อย่างน้อยภายในจิตใจของตน

คำสำคัญ : สากล , หลักความเป็นสากล

Abstract

When we mention the state of “Being Universal or The Principle of Universality”, Thai academic society or Thai society usually perceives it as advancement from western countries. This article compared the Universality with Buddhist principle. The finding showed that the true Universality of Buddhism is different from the Principle of Universality of the West. The Buddhist principle is comprised of three universalities: 1) human universality, 2) love universality, and 3) truth universality. In addition, the universalities concerning law and human research were also analyzed. It was found that principles of respecting people, benefit, and justice are one root of Buddhist universality. When the Principle of Universality is clearly understood, human shall interact in a way that they support one another. This would result in the world of less social violence and of peace, at least, in the people’s mind.

Key words: Universality, Principle of Universality

² ดิเรก ควรสมาคม , หลักความเป็นสากล , วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (พฤศจิกายน), 2557.

2) บทนำ: การเขียนบทนำ/ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเขียนบทความวิจัยหรือบทความวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ ในหัวข้อนี้ ส่วนใหญ่มักจะย่อจากเนื้อหาในบทที่ 1 ข้อ 1.1 ของงานวิจัย วิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระ แต่ปัญหาคือ เนื้อหาในบทที่ 1 มีจำนวนหน้ามาก เช่น อาจมีตั้งแต่ 3-5 หน้าขึ้นไปบางคนอาจมีถึง 10 หน้า ครั้นต้องมาเขียนลงในบทความวิจัย จะต้องย่อลงให้เหลือประมาณ 1-1.5 หน้ากระดาษ A4 ดังนั้นนักศึกษาจะต้องย่อความให้คงเนื้อหาสำคัญและให้ได้จำนวนหน้าลดลงดังกล่าว

บทนำจึงเป็นการเขียนเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นต้องศึกษาวิจัยปัญหาเรื่องนี้ โดยพยายามกำหนดปรากฏการณ์ของปัญหาให้ชัดเจน ว่ามีผลกระทบต่อสิ่งใดด้านใดบ้าง อาจมีการยืนยันและอ้างอิงด้วยตัวเลขสถิติและงานวิจัยสาขาที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางการเขียนดังนี้

ย่อหน้าแรก เขียนอธิบายถึงความเป็นมาของปรากฏการณ์ สภาพที่เป็นปัญหา หรือการบอกให้ทราบว่าเป็นเรื่องนี้เป็นประเด็นนี้ มีปัญหาเกิดขึ้น แสดงหลักฐานประกอบหรือจากงานวิจัยที่ผ่านมา

ย่อหน้าที่สอง เขียนอธิบายต่อว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นควรได้รับการแก้ไข ทำไมจึงสนใจในปัญหานี้ และจะแก้ไขอย่างไร รวมถึงแนวทางแก้ไขปัญหา และบอกด้วยว่าแม้จะเคยมีคนศึกษามาก่อนหน้านี้แล้ว มีแนวคิดทฤษฎีอะไรสนับสนุน แต่อาจมีข้อจำกัดหรือเกิดเป็นประเด็นใหม่ ในเรื่องที่คุณสนใจจะศึกษาวิจัยนี้ ดำเนินการทำ ควรมีเอกสารหรือที่มาของปัญหาที่อ้างอิงเพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้งสิ่งที่เราจะทำการศึกษาค้นคว้านั้น

ย่อหน้าสุดท้าย ต้องเขียนสรุปว่า ความจำเป็นต้องทำวิจัยเรื่องนี้ จะเกิดประโยชน์อย่างไรต่อใคร หรือช่วยแก้ไขปัญหาลดจนช่วยสร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้เกิดขึ้น นอกจากนี้เพื่อให้เป็นการสื่อไปยังผู้อ่านประเมิน (Peer Reviews) หรือสื่อไปยังวารสารที่ส่งไปตีพิมพ์นี้ ผู้เขียนควรเขียนตอนท้ายของย่อหน้านี้ทำนองว่า อนึ่งผลการค้นพบในครั้งนี้จะชี้ให้เห็นว่า.....หรือเขียนว่า ข้อค้นพบอันสำคัญนี้ คือ..... ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านประเมินทราบล่วงหน้าว่า ค้นพบอะไรสำคัญๆ

3) แนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

หัวข้อนี้ของบทความวิจัยในวารสารวิชาการหรือการประชุมวิชาการโดยเฉพาะสาขาทางสังคมศาสตร์ มักกำหนดให้เขียนเป็นหัวข้อหนึ่งต่างหาก ต่อจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา แต่ถ้าเป็นสาขาวิทยาศาสตร์แนวคิดทฤษฎีมักเขียนเรื่องนี้รวมไว้ในบทนำ/ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเป็นเนื้อเดียวกัน แต่ความยากของเรื่องนี้คือจะต้องเขียนในเนื้อที่จำกัดในบทความ ดังนั้นนักศึกษาคควรจะบริหารเนื้อที่และเนื้อหาที่จะเขียนให้พอดี

แนวคิดทฤษฎีนั้น เป็นการค้นคว้าหาหลักการที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องที่ทำวิจัย หลักการนั้นมักเป็นแนวคิดหรือทฤษฎีที่ใช้ในการทำวิจัย ซึ่งเมื่อทำวิจัยหรือวิทยานิพนธ์จะจบแล้ว จึงนำเอาแนวคิดทฤษฎีที่นำมาเขียนลงในบทความวิจัย โดย

การย่อเนื้อหาสาระของแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ด้วยภาษาของตนเอง และการปรับปรุงให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาที่ทำวิจัย กล่าวคือนำมาเรียงเรียงใหม่ด้วยสำนวนของตนเอง ไม่ควรลอกข้อความมาแต่ควรใช้วิธีการถอดความ (Paraphrase) แล้วลงมือเขียนให้อยู่ในประเด็นของเรื่องในบทความ

ในวิทยานิพนธ์ทางนิติศาสตร์ ส่วนใหญ่ก็คล้ายกับสาขาอื่น คือนักศึกษาต้องค้นหลักแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องหัวข้อที่ทำ หรือประเด็นที่ต้องการค้นหาคำตอบ จึงขึ้นอยู่กับชื่อเรื่อง ปัญหาการวิจัย กรอบแนวคิด ส่วนใหญ่แล้วทฤษฎีกฎหมายนั้นมักจะนำมาจากแนวคิดของตะวันตก นักศึกษาจะต้องค้นหาจากงานวิจัยที่ผ่านมา ตำรา หนังสือ ตลอดจนบทความวิชาการที่เกี่ยวข้อง แล้วสกัดเฉพาะที่ตรงหรือใกล้เคียงกับหัวข้อที่ทำให้มากที่สุด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์หรือแสดงผล ตลอดจนเพื่ออภิปรายผลด้วย(ถ้ามี) สำหรับเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งมักพบในงานวิจัย วิทยานิพนธ์สาขาอื่นที่ไม่ใช่วิทยานิพนธ์ทางนิติศาสตร์ จึงมีความแตกต่างกันในแง่ นี้ อย่างไรก็ดีในการนำมาเขียนบทความนั้น จะต้องย่อให้สั้นแต่ได้ใจความ และไม่มีการเขียนเอกสารที่เกี่ยวข้องในวิทยานิพนธ์ทางนิติศาสตร์ นอกจากนี้ที่สำคัญคือในส่วนนี้ จะต้องมีการอ้างอิงถึงที่มาของเอกสารที่ค้นคว้าให้ถูกต้องและครบถ้วนด้วย ถือเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะจะทำให้เห็นถึงการค้นคว้าและรวบรวมที่ดี การกำหนดหัวข้อใหญ่ หัวข้อรองก็เป็นอีกเรื่องที่สำคัญ เพราะเป็นเหมือนถนนทางเดินที่นักศึกษาจะเดินไปให้ตรงและสั้นสู่เป้าหมาย ดังนั้นการวางโครงเรื่องของแนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง จะต้องฝึกอ่านและฝึกการเขียน กำหนดคร่าวๆก่อนแล้วค่อยเพิ่มเติมให้ครบถ้วน อีกประเด็นที่ขอเสริมคือ หากนักศึกษาเขียนแนวคิดทฤษฎีที่นำมาจากเอกสาร จากตำราหนังสือต่างๆ ต้องระวังว่าไม่ควรคัดลอกโดยไม่อ้างอิง รวมทั้งการเขียนสรุปด้วยตนเอง ตอนท้ายของหัวข้อหลักหัวข้อรอง เพื่อให้ผู้อ่านทราบประเด็นสำคัญและมองเห็นความเชื่อมโยงกับส่วนอื่นๆด้วย ไม่ควรคัดลอกมาวางต่อกันเป็นแบบขนมชั้น แล้วไม่มีการสรุปหรือเขียนตามความเข้าใจของตนเองเลย

ตัวอย่างเช่น บทความเรื่อง³ “เขตอำนาจศาลในการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546: ปัญหาและกรณีศึกษาจากแนวคำพิพากษาของศาล”

2.หลักและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการแบ่งแยกกฎหมายมหาชนกับกฎหมายเอกชน

2.1.1 แนวคิดเรื่องผลประโยชน์หรือเกณฑ์วัตถุประสงค์

.....

.....

2.1.2 แนวคิดเรื่องตัวการหรือประธานในกฎหมาย

.....

.....

2.1.3 แนวคิดเรื่องอำนาจเหนือกว่า

.....

.....

2.1.4 แนวคิดเรื่องเนื้อหาของกฎหมาย

.....

.....

2.2 หลักเรื่องบริการสาธารณะ (Public Service)

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 แนวคิดเรื่องนิติรัฐ (Legal State)

.....

.....

.....

.....

.....

³ ดิเรก ควรสมาคม ,เขตอำนาจศาลในการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546: ปัญหาและกรณีศึกษาจากแนวคำพิพากษาของศาล ,วารสารกฎหมายคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปีที่9 ฉบับที่ 18 (กรกฎาคม-ธันวาคม), 2559.

4) วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective) ในการเขียนบทความวิจัย โดยทั่วไปมักจะนำมาจากเล่มวิจัย คือนำวัตถุประสงค์ทุกข้อมาเขียนแสดงไว้ในบทความ แต่อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีนักวิจัยอาจนำเสนอในบางประเด็นของข้อค้นพบมาเขียนเป็นบทความวิจัย เช่นนี้ สามารถปรับหรือเขียนวัตถุประสงค์ใหม่ไม่ต้องยึดเขียนแบบเดิมทุกข้อ ทั้งนี้เนื่องจากการนำเสนอผลหรือข้อค้นพบในบางประเด็นเท่านั้น กรณีนี้จึงสามารถเขียนบทความวิจัยจากโครงการวิจัยได้มากกว่า 1 บทความ แต่พึงระมัดระวังว่าการตั้งชื่ออาจต้องปรับใหม่ วัตถุประสงค์ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ขอบเขต อาจต้องปรับตามประเด็นที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอในบางประเด็นเท่านั้น มิฉะนั้นอาจเข้าข่ายการลักลอบผลงานของตนเองมานำเสนอใหม่

ตัวอย่างเช่น งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาสุขภาพของตำรวจจราจรในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่” พบว่าตำรวจจราจรมีสุขภาพไม่ดี เป็นโรคหลายชนิด ได้แก่ โรคทางเดินหายใจ ความดันโลหิตสูง โรคภูมิแพ้ โรคหัวใจ เป็นต้น โดยพบประเด็นหนึ่งว่า มาจากการที่ต้องยืนโบกรถตามสี่แยกเป็นเวลานาน ทำให้ต้องสูดเอาควันพิษรถยนต์เข้าไป เนื่องจากไม่มีการหมุนเวียนการทำงาน และเนื่องจากไม่มีอุปกรณ์ป้องกันมลพิษที่ดี ดังนั้นจึงนำเสนอประเด็นที่ค้นพบมาเขียนเป็นบทความวิจัยได้ว่า “แนวทางการป้องกันความเสี่ยงจากโรคของตำรวจจราจรเชียงใหม่” โดยเขียนวัตถุประสงค์และประเด็นที่ค้นพบมานำเสนอใหม่เป็นบทความวิจัยได้เช่นกัน

5) ขอบเขตของการวิจัย

ในบทความวิจัย ขอบเขตของการวิจัย (Scope of Research) ควรเขียนให้ครอบคลุมด้านเนื้อหาการทำวิจัยว่า เป็นการวิจัยแบบใด และเขียนขอบเขตข้อมูลด้านประชากร กลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนขอบเขตด้านพื้นที่และเวลา

ตัวอย่าง จากงานวิจัยเรื่อง “มาตรการและการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551: กรณีศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่” มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเน้นศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎหมายต่างๆ ตำราหนังสือ บทความทางวิชาการ แนวคำพิพากษาของศาล

2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย มีดังนี้

2.1 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในจังหวัดเชียงใหม่

2.2 ประชาชน ประกอบไปด้วย

กลุ่มแรก ได้แก่ ประชาชนทั่วไป นักเรียน นักศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ และกลุ่มที่สอง ได้แก่ ร้านค้า สถานบริการในอำเภอเมือง เชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากประชากรทั้งสองกลุ่มได้จำนวนตัวแทนของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย คือ จำนวน 400 ชุดและ 350 ชุด ตามลำดับ

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ กำหนดเฉพาะในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

6) วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทความวิจัย ควรเขียนให้ครอบคลุม ตามลำดับดังนี้ 1.รูปแบบการวิจัย 2.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 3.เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล 4.วิธีเก็บข้อมูล 5.วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

อาจเขียนแยกเป็นข้อๆ หรือเขียนอธิบายความรวมไปด้วยกันก็ได้ แต่ในงานวิทยานิพนธ์ทางนิติศาสตร์ นักศึกษามักประสบปัญหาการเขียนข้อนี้เป็นอย่างมาก เพราะนำมาจากบทที่ 1 ขณะที่สาขาอื่นมักกำหนดเป็นบทหนึ่งคือ บทที่ 3 ดังนั้นนักศึกษาจึงควรมีหลักในการเขียนวิธีดำเนินการวิจัย โดยกรณีเขียนเป็นข้อๆ เช่น

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

1.1 วิจัยเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ประกอบไปด้วย.....

แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ประกอบไปด้วย หนังสือ ตำรา งานวิจัย บทความทางวิชาการ.....

1.2 สัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) ด้วยการสัมภาษณ์.....เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง..... โดยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

2.1 เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 20 คน ดังต่อไปนี้.....

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสองวิธี ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากศึกษาเอกสาร มาแยกแยะและสรุปหาสาระสำคัญตามขอบเขตเนื้อหา.....

ส่วนข้อมูลที่ได้ จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง มาใช้วิเคราะห์ประกอบกันตามประเด็นหัวข้อที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์ ในลักษณะของการประสมประสานข้อมูลเข้าด้วยกัน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามขอบเขตที่กำหนดไว้

กรณีการเขียนวิธีดำเนินการวิจัยแบบไม่แยกข้อหรือเขียนรวมกันไป สามารถอธิบายได้ดังนี้

งานวิจัยนี้เป็นการการวิจัยเชิงบรรยาย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่.....มีการคัดเลือกเอกสารโดยวิธี.....และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มเป้าหมายคือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 20 คน... คัดเลือกแบบเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารคือการแยกแยะและสรุปสาระสำคัญตามขอบเขตเนื้อหา ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นำมาถอดความหาประเด็นสำคัญๆเพื่อนำมาประกอบข้อมูลจากเอกสารแบบผสมผสานข้อมูลเข้าด้วยกัน

7) ผลการวิจัย

การเขียนผลการวิจัยในบทความ นำมาจากบทที่ 4 ในงานวิจัย/วิทยานิพนธ์ ซึ่งในแง่นิติศาสตร์อาจใช้คำว่า บทวิเคราะห์.... เรื่องนี้มีความสำคัญมากในบทความวิจัย เพราะจะมีเนื้อหา最多ที่สุดในบทความ อาจเกินร้อยละห้าสิบของเนื้อหาทั้งหมดของบทความ หากเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณจะต้องแปรผลและอธิบายผลจากสถิติ ตารางต่างๆให้ถูกต้อง แต่หากเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพการวิเคราะห์เกิดจากผู้วิจัยที่ต้องอธิบายปรากฏการณ์ ด้วยการ

วิเคราะห์เนื้อหา โดยการตั้งเกณฑ์ในการคัดเลือกเอกสาร วางเค้าโครงของข้อมูล จัดแบ่งเป็นประเภท คำนึงถึงสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลและวิเคราะห์เนื้อหาตามที่ปรากฏในเอกสารเท่านั้น ภายใต้ขอบเขตของการวิจัย เพื่อสร้างข้อสรุปของข้อมูล

ในแง่นิติศาสตร์ ผู้เขียนมีแนวทางในการเขียนผลการวิจัยในบทความ ดังนี้

1. ควรคำนึงว่าผลการวิจัยหรือการเขียนวิเคราะห์นั้น ยึดตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อหรือตอบวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

2. วิเคราะห์ประเด็นที่เป็นปัญหา ตีความข้อมูล ,อธิบายสาเหตุและการเชื่อมโยงข้อมูล และสร้างข้อสรุป

3. แยกแยะเป็นหัวข้อหลัก หัวข้อรอง วิเคราะห์โดยใช้ข้อเท็จจริงที่มี ที่พบให้เข้ากับหลักหรือแนวคิดทางกฎหมายไทย/ต่างประเทศ

4. แสดงถึงสภาพปัญหาตามที่กำหนดไว้ ว่ามีสภาพอย่างไรบ้าง มีหลักฐานยืนยันจากการบังคับใช้ จากคำพิพากษา คำสั่ง อย่างไรบ้าง

5. ตั้งประเด็นให้เห็นเค้าร่างของข้อสรุปที่ได้ไว้บ้าง (เพื่อนำไปขยายเขียนเพิ่มเติมในบทสรุป)

8) การอภิปรายผล

ในบทความวิจัยทางสังคมศาสตร์มักกำหนดให้มีหัวข้อนี้ แต่ในวิทยานิพนธ์หรือการศึกษาอิสระทางนิติศาสตร์ การอภิปรายผลมักกระทำในบทที่ 4 บทวิเคราะห์ กล่าวคือ การแสดงผลการวิจัยหรือข้อค้นพบที่ได้นั้น ประกอบกับการแสดงเหตุผลหรือหลักฐานยืนยันหรือปฏิเสธของนักศึกษาลงไปในประเด็นการวิเคราะห์ ดังนั้นหากถามนักศึกษานิติศาสตร์ส่วนใหญ่เรื่องอภิปรายผล อาจเป็นปัญหาเพราะนักศึกษาจะถูกสอนมาในอีกแบบหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การอภิปรายผลนั้นนักศึกษานิติศาสตร์สามารถเขียนได้ไม่ยาก หากเข้าใจหลักการของเรื่องนี้ว่า คือการบอกว่า ผลที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ เพราะเหตุใด ผลที่ได้มาสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีใดที่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้ เพราะอะไร รวมทั้งอธิบายว่าเหมือนหรือต่างกับงานวิจัยที่มีผู้ทำไว้ก่อนหน้านั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

9) ข้อเสนอแนะ

เป็นส่วนท้ายของเนื้อหาบทความ เพื่อแนะนำว่าผลที่ได้นั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อใครหรือหน่วยงานใดบ้าง ในแง่นิติศาสตร์มักเขียนข้อเสนอแนะในเชิงการปรับปรุงแก้ไขตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ อาจมีร่างตัวบทกฎหมายที่เสนอแนะแก้ไขปรับปรุงด้วย นอกจากนี้ควรเสนอแนะว่าในการทำวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ มีประเด็นใดที่น่าจะศึกษาเพิ่มเติมเนื่องจากยังศึกษาไปไม่ครอบคลุมถึง เพื่อให้คนอ่านได้นำไปพัฒนาสร้างโจทย์วิจัยต่อไป หรือนำไปศึกษาต่อยอดจากการวิจัยครั้งนี้ เหมือนกับการชี้ช่องให้ผู้สนใจศึกษางานครั้งนี้ ได้มีแนวทางในการนำไปทำวิจัยต่อไป ก็จะขยายองค์ความรู้ด้านนี้/เรื่องนี้ให้กว้างขวางมากขึ้น

2.2 บทความทางวิชาการ

บทความทางวิชาการ หมายถึง งานเขียนซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์อย่างชัดเจน ทั้งนี้มีการวิเคราะห์ในประเด็นดังกล่าวตามหลักวิชาการโดยมีการสำรวจวรรณกรรมเพื่อสนับสนุนจนสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้ อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่างๆ มาประมวลร้อยเรียงเพื่อวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยที่ผู้เขียนแสดงทัศนะทางวิชาการของตนไว้อย่างชัดเจนด้วย

รูปแบบของบทความทางวิชาการ ประกอบด้วยการนำความที่แสดงเหตุผลหรือที่มาของประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์ กระบวนการอธิบายหรือวิเคราะห์และบทสรุป มีการอ้างอิงและบรรณานุกรมที่ครบถ้วนและสมบูรณ์

บทความทางวิชาการกับบทความวิจัย นับว่าเป็นประเด็นที่มีส่วนคล้ายกันและต่างกัน กล่าวคือ บทความวิจัยเป็นรูปแบบของงานเขียนโดยนำเสนอผลการค้นคว้าวิจัยใหม่ๆมาเสนอโดยสังเขป หรือการนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย มาเขียนใหม่ในประเด็นที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ บทความวิจัยส่วนใหญ่จะมีฐานมาจากงานวิจัย บทความวิจัยอาจมีข้อค้นพบหลายประเด็นซึ่งสามารถนำข้อค้นพบแต่ละประเด็นมาเขียนในรูปแบบบทความวิจัยเป็นเรื่องราวได้หลายเรื่อง ส่วนบทความทางวิชาการเป็นรูปแบบการเขียนทางวิชาการอีกแบบหนึ่งที่ไม่ได้เกิดจากโครงการวิจัยที่ทำ แต่เกิดจากการเรียบเรียงงานของผู้อื่นหรือของตนมาเพื่อวิเคราะห์ในประเด็นที่ผู้เขียนกำหนดด้วยการวิเคราะห์ วิจัยและแสดงความเห็นทางวิชาการของตนไว้ใน การเขียนบทความทางวิชาการ

ดังนั้นบทความทางวิชาการจึงมีรูปแบบที่ต่างจากบทความวิจัย เช่น ไม่มีการบอกเรื่องระเบียบวิธีวิจัยหรือไม่มีการอธิบายการเก็บข้อมูล ขอบเขต ไม่ต้องเขียนวัตถุประสงค์เป็นข้อๆ หรือไม่มีรูปแบบโครงสร้างเหมือนบทความวิจัย ในแง่นี้จึงอาจเขียนยากกว่าบทความวิจัย และในขณะเดียวกันก็อาจมีบางคนเห็นว่า บทความทางวิชาการเขียนง่ายกว่าบทความวิจัย เช่น

ความสงสัยว่า ทำไมจึงมีการฟ้องร้องดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 ในหลายศาล ได้แก่ ฟ้องคดีในศาลยุติธรรม ฟ้องในศาลแรงงาน ฟ้องในศาลปกครอง เป็นต้น ประเด็นความสงสัยเช่นนี้ นำไปสู่การกำหนดประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์ โดยการรวบรวมคดีต่างๆในศาลเหล่านั้นมาศึกษาเปรียบเทียบว่า เหตุใดจึงมีการฟ้องในกฎหมายนี้ไปยั้งศาลหลายศาล มีหลักอะไรอยู่เบื้องหลังบ้าง จึงนำไปสู่การตั้งเป็นชื่อเรื่องว่า “เขตอำนาจศาลในการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546: ปัญหาและกรณีศึกษาจากแนวคำพิพากษาของศาล” เป็นต้น หรือข้อสงสัยอีกประเด็นหนึ่งมีว่า กฎหมายคืออะไรกันแน่ มีทั้งที่อธิบายแบบตะวันตกจากทฤษฎีกฎหมายบ้านเมือง กฎหมายธรรมชาติ กฎหมายประวัติศาสตร์หรือนิติศาสตร์เชิงสังคม เหล่านี้หากเปรียบเทียบกับแนวคิดในพุทธศาสนาๆ มองว่ากฎหมายคืออะไร เหมือนหรือต่างกับแนวคิดของตะวันตกอย่างไรบ้าง ก็จะนำไปสู่การค้นคว้ารวบรวมและวิเคราะห์พร้อมกับแสดงทัศนะจึงได้เป็นชื่อเรื่องว่า “กฎหมายในมุมมองของพุทธศาสนา” เป็นต้น

2.2.1 ส่วนประกอบของบทความทางวิชาการ

เมื่อทราบความหมายและรูปแบบ ตลอดจนความแตกต่างของบทความวิจัยกับบทความทางวิชาการแล้ว ก็จะทำให้อาจารย์หรือนักศึกษามองภาพเห็นว่า บทความทางวิชาการไม่มีข้อกำหนดรูปแบบของการเขียนเหมือน บทความวิจัย ที่ต้องมีวัตถุประสงค์ มีระเบียบวิธี การเก็บข้อมูล หรือสมมติฐาน ตลอดจนขอบเขต

ผู้เขียนเห็นว่า บทความทางวิชาการ ประกอบด้วยส่วนสำคัญสามส่วนใหญ่ ได้แก่

1. ส่วนต้น ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน บทคัดย่อ /Abstract และ คำสำคัญ/Key Words

2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย บทนำ/ ความนำ /ความเป็นมา ประเด็นหลัก ประเด็นรอง

สรุป

3. ส่วนอ้างอิง ประกอบด้วย เชิงอรรถหรือนามปีและบรรณานุกรม

ส่วนต้น	ส่วนเนื้อหา	ส่วนอ้างอิง
ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน บทคัดย่อและAbstract คำสำคัญ Keywords	-บทนำ /ความเป็นมา -บทวิเคราะห์ ประเด็นหลัก ประเด็นรอง -สรุป	-เชิงอรรถหรือนามปี และ -บรรณานุกรม

แผนภาพแสดงส่วนสำคัญของบทความทางวิชาการ

1) ส่วนต้น

ชื่อเรื่อง ของบทความทางวิชาการไม่มีกำหนดแน่นอน แต่ต้องคำนึงว่า ชื่อเรื่องควรสื่อประเด็นที่ต้องการเขียนให้ชัด ครอบคลุมประเด็นที่น่าเสนอ มีคำสำคัญอยู่ในชื่อเรื่อง ใช้ภาษาแบบเป็นทางการ ตัวอย่างจากประสบการณ์ของผู้เขียนกับการตั้งชื่อบทความทางวิชาการที่เขียนไว้ เช่น

“หลักความเป็นสากล” (Principle of Universality)

“กฎหมายในมุมมองทางพุทธศาสนา” (Law in Viewpoint of Buddhism)

“นิติศาสตร์ไทย: บทวิเคราะห์จากรากฐานในคัมภีร์มานูธรรมศาสตร์และคัมภีร์พระธรรมศาสตร์” (Thai Jurisprudence: An Analysis based on the Foundation of the Treatise of Manudharmasastra and the Treatise of Pradharmasastra)

“เขตอำนาจศาลในการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546: ปัญหาและกรณีศึกษาจากแนวคำพิพากษาของศาล” (Jurisdiction of the Court in Suing Under the Private Higher Education Institute Act, B.E. 2546: Problems and Case Studies from the Court Judgements)

ชื่อผู้เขียน ระบุแต่ชื่อ นามสกุล ไม่ใส่ยศ ตำแหน่งทางวิชาการ หากมีผู้เขียนมากกว่า 1คน ต้องระบุว่าใครเป็นผู้เขียนหลัก แต่ต้องค้ำนึ่งข้อกำหนดของแต่ละวารสารด้วย

บทคัดย่อ ในบทความทางวิชาการ ไม่เหมือนกับบทคัดย่อของบทความวิจัย ดังนั้นต้องค้ำนึ่งถึงเนื้อหาสาระที่เด่นๆหรือประเด็นที่ต้องการเขียน เพื่อให้ผู้ตรวจอ่านมีความอยากอ่านเนื้อหาบทความทั้งหมดต่อไป มีเทคนิคการเขียน เช่น เขียนเน้นถึงประเด็นปัญหาและข้อค้นพบหรือประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น ค้ำนึ่งถึงข้อกำหนดวารสาร เช่น ต้องมีจำนวนคำไม่เกินกี่คำด้วย ดังนั้นจึงต้องเขียนให้สั้นกระชับรัดกุมแต่ได้ใจความสำคัญ ควรเขียนบทคัดย่อหลังจากเขียนบทความทางวิชาการเสร็จ และตรวจทานหลายๆครั้ง

คำสำคัญ โดยทั่วไปมักกำหนดจากชื่อเรื่องของบทความ มีตั้งแต่ 3 - 5 คำ มีความสำคัญในแง่การสืบค้นบทความทางสื่ออินเทอร์เน็ต จะทำให้สืบค้นได้ง่าย

2) ส่วนเนื้อหา

บทความทางวิชาการ ควรกำหนดเป็นสามข้อขึ้นไป ได้แก่

บทนำ /ความเป็นมา : แสดงที่มาของปัญหาหรือเรื่องที่เขียนว่า มีที่มาอย่างไร มีปัญหาอะไร โดยมีหลักฐาน สถิติ ตัวเลขมาแสดงประกอบด้วย รวมทั้งเขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากการสำรวจมาทำงานเขียนครั้งนี้ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเสริม

บทวิเคราะห์ : อาจกำหนดเป็นประเด็นๆไปว่าจะวิเคราะห์หรืออธิบายอะไร แบ่งเป็น

-ประเด็นหลัก คือการแสดงข้อเท็จจริงของปัญหาหรือของประเด็นที่ต้องการวิเคราะห์พร้อมกับอธิบายเหตุผล ด้วยพยานหลักฐานจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และที่สำคัญมากคือ ทักษะความเห็นของผู้เขียนบทความต้องเขียนลงไปด้วย เช่นว่า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเพราะเหตุใด (ตามนิยามของบทความทางวิชาการ) ส่วนหลังนี้จะทำให้บทความมีความโดดเด่นยิ่งขึ้น

-ประเด็นรอง ใช้หลักการเดียวกันกับประเด็นหลัก หากมีประเด็นอื่น ก็ขึ้นเป็นหัวข้อใหม่เพิ่มเติมได้

-สรุป คือการเขียนที่มา สาเหตุของปัญหาและเขียนผลการศึกษาในครั้งนี้ โดยตอบประเด็นปัญหาให้ครบถ้วนตามที่ตนได้เขียนไว้หรือตอบใจหายตามหัวข้อชื่อบทความ อาจมีข้อเสนอแนะได้

3) ส่วนอ้างอิง

ในการเขียนบทความทางวิชาการทุกครั้ง ผู้เขียนต้องสำรวจวรรณกรรมมาก่อน ตลอดจนการอ้างตัวเลข ข้อมูลสถิติต่างๆ จะต้องอ้างอิงในเนื้อหาทุกครั้งให้ถูกต้อง การอ้างควรอ้างจากเอกสารชั้นต้น ตำรา หนังสือที่ใหม่ และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการนั้นๆ นอกจากนี้ไม่ควรอ้างอิงจากเว็บไซต์ และการอ้างในเนื้อหาต้องมีรูปแบบเชิงบรรณและแบบนาม-ปี จะต้องศึกษาจากข้อกำหนดของวารสารต่างๆด้วย สำหรับบรรณานุกรม คือการอ้างท้ายบทความนั้น มีข้อคำนึงคือ ควรตรวจสอบว่าตรงกับที่อ้างในเนื้อหา ครบถ้วนหรือไม่

2.3 ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการเขียนบทความ

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทความวิชาการไม่ว่าจะเป็นบทความวิจัยและบทความทางวิชาการ ใครขอแนะนำ ผู้สนใจในการเขียนบทความเหล่านี้เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการของไทย ดังนี้

ประการที่หนึ่ง : บรรณาธิการหรือผู้ช่วยบรรณาธิการจะดูความถูกต้องด้านรูปแบบของต้นฉบับบทความที่ส่งมาว่า ถูกต้องตามที่วารสารกำหนดหรือไม่ ดังนั้นหากบทความหนึ่งส่งมา ยังมีส่วนที่ไม่ถูกต้อง เช่น การตั้งค่านำหน้ากระดาษ ประเภทและขนาดตัวอักษรที่ใช้ การมีเลขกำกับหรือไม่ในหัวข้อใหญ่หัวข้อย่อย เป็นต้น วารสารอาจปฏิเสธบทความนี้ได้เบื้องต้น ดังนั้นผู้เขียนต้องศึกษารูปแบบและข้อกำหนดที่วารสารแต่ละแห่งกำหนดอย่างละเอียดก่อนด้วย

ประการที่สอง : ด้านเนื้อหา วารสารที่มีชื่อเสียงมากๆจะพิจารณาโดยคำนึงว่า

ต้นฉบับบทความที่ส่งมา ก่อให้เกิดประโยชน์หรือให้คุณค่าอย่างไรบ้างหรือไม่ เช่น มีคุณค่าเชิงทฤษฎีบ้างหรือไม่ (Contribution Theory) หรือมีประโยชน์ในแวดวงวิชาการนั้นหรือไม่

ข้อมูลและระเบียบวิธีวิจัย ที่นำมาใช้ถูกต้องตามศาสตร์นั้นๆหรือไม่ เพราะจะส่งผลต่อการวิเคราะห์และผลการวิจัย ควรอธิบายให้ละเอียด แต่กระชับสั้น ให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การวิเคราะห์ผล มีการบูรณาการหรือไม่ กล่าวคือ มีแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียนหรือไม่ มีความทันสมัยไม่เก่าแก่มาก การวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีต้องสอดคล้องกับเรื่องที่เขียนไม่ควรเอาแนวคิดทฤษฎีที่ไม่เกี่ยวข้องกันมาใช้

คุณภาพการเขียน หมายถึง การใช้ภาษาเขียนถูกต้องหรือไม่ คำศัพท์ต่างๆใช้ที่เป็นทางการ ไม่ควรใช้คำที่กำกวมหรือต้องตีความอีกครั้ง มีคำผิดมาก วรรคตอนไม่ถูกต้อง ย่อหน้าใช้คำขึ้นประโยคไม่ดี มีคำฟุ่มเฟือยหรือไม่ ตลอดจนจำนวนหน้าเป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่ และที่สำคัญอีกประการคือ Abstract ที่แปลบทคัดย่อต้องตรวจสอบให้ถูกต้องตามหลักภาษาอังกฤษในศาสตร์ของตน

สรุปภาพรวม

การเตรียมตัวเขียนบทความ

- อ่านนโยบายและวัตถุประสงค์ของวารสาร เพราะขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัยจะต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดทำ หรือการจัดพิมพ์ของแหล่งเผยแพร่
- อ่านคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความที่เจ้าของวารสารนั้นให้คำแนะนำไว้ และปฏิบัติตามคำแนะนำนั้น ๆ อย่างเคร่งครัด
- อ่านแนวทางการประเมินคุณภาพของบทความ งานวิจัยที่นำมาเขียนต้องมีคุณลักษณะของงานวิจัยที่ดี เช่น มีคุณค่า มีความใหม่ น่าสนใจ ถูกต้อง เป็นต้น
- ประเมินงานของตนเองตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดนั้น

หลักการเขียนบทความที่มีคุณภาพ

- มีประเด็นหรือแนวคิดทางวิชาการที่ชัดเจน
- มีความทันสมัย และวิเคราะห์เป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมและชัดเจน
- มีทักษะของผู้เขียนบนฐานของข้อเท็จจริงทางวิชาการ
- ควรค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและเชื่อถือได้
- ควรใช้ศัพท์และภาษาทางวิชาการที่ถูกต้องเหมาะสม
- มีการนำเสนออย่างเข้าใจง่าย

บรรณานุกรม

- ดิเรก ครอบสมาคม .การเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระทางนิติศาสตร์และเทคนิคการเขียนบทความ
วิชาการ.สำนักพิมพ์วิญญูชน,2560.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. คู่มือการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์.จามจู้รีโปรดักท์,2546.
- วาโร เฟ็งสวัสดิ์.วิธีวิทยาการวิจัย.สุวิริยสาส์น,2551